

8. SINIF

TÜRKÇE

SORU BANKASI

Kazanım Sifresi

Her kazanım ile ilgili sınavlarda nasıl sorular çıktığı veya çıkabileceği hakkında bilgi verilir. Bu soruların çözüm taktikleri anlatılır.

Çıkmış Sorular

Her kazanımın yanında çıkmış sorular ve çözümleri bulunur. Çözümlerde sorunun hangi taktikle çözüldüğü anlatılır.

Kazanım Testleri

Her kazanım için ayrı ayrı bulunan testler konunun pekiştirilmesini sağlar.

Ünite Testleri

Ünite sonlarında bulunan ünite testleri birkaç kazanımın birlikte bulunduğu soruları içermektedir. Öğrencilerin birden fazla bilgiyi birlikte kullanabilmesi amaçlanmıştır.

Akıllı Tahtaya Uyumlu

Rehberlik ilaveli

ÜNİTE SAYISI

12

KAZANIM SAYISI

30

TEST SAYISI

87

SORU SAYISI

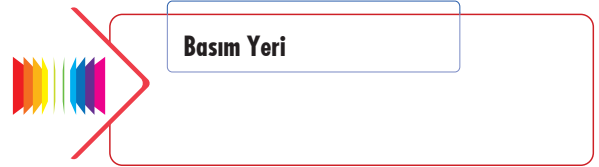
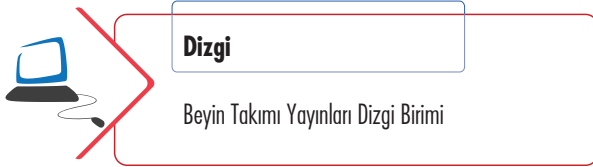
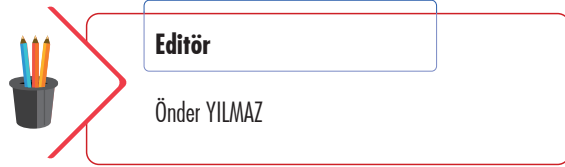
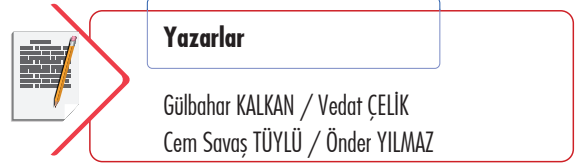
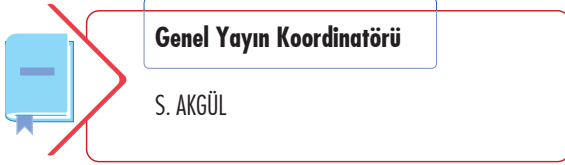
889

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir. Hangi amaçla olursa olsun bu kitabın tamamının ya da bir kısmının kitabı yayımlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

ISBN: 978-605-7585-65-3

280720 – B1

www.dijitalim.com.tr

“Dijitalim” öğrenci veya öğretmen uygulamasını indirerek bütün soruların video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

www.dijitalim.com.tr DİJİTAL EĞİTİM PORTALIMIZA GİRİNİZ.

ÖĞRETMEN ÜYELİĞİ SEÇİMİ İLE SİSTEME ÜYELİK FORMUNU DOLDURUNUZ. SİSTEME GİRİŞ YAPARAK DİJİTAL İÇERİKLERİMİZİ İSTEDİĞİNİZ YERE İNDİREBİLİRSİNİZ. İNTERNETE BAĞLI OLSUN VEYA OLMASIN DİLEDİĞİNİZ PLATFORMLARDA İÇERİKLERİMİZİ KULLANABİLİRSİNİZ.

Test ve deneme oluşturmak için
70.000 soruluk
“SORU HAVUZU”muzdan
yararlanabilirsiniz.

AKILLI TAHTAYA
UYUMLU

TAMAMEN ÜCRETSİZ İÇERİK

Konu Anlatımları
Benzer Sorular
Online Testler
Online Denemeler

BEYİN TAKIMI YAYINLARI

Ostim Mahallesi, Enerji Caddesi, 1207. Sokak 3/ C-D

Ostim / Yenimahalle / ANKARA

İletişim: (0850) 302 20 90 - (0549) 814 44 13

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler,

Beyin Takımı Yayınları olarak 8. sınıf öğrencileri için hazırladığımız “İlk Adım” serisinin ardından “Soru Bankası” serisi ile yanınızdayız.

“Soru Bankası” serisi, sizi sınavlarda hedeflediğiniz başarıya ulaştırmak için tasarlandı. Bu kitap sayesinde başarı kapıları sizin için ardına kadar açılacak ve hedeflediğiniz başarıyı yakalamak sizin için kolay olacaktır.

Mantık, muhakeme, analiz ve sentez gerektiren soruların sorulduğu LGS’de başarılı olmak için bu yeteneklerin geliştirilmesi gerekir. “Beyin Takımı” ekibi olarak yeni nesil sorularla oluşturduğumuz bu eserlerde yeni nesil sorulara yer vererek bunların nasıl çözüleceğini öğretmeye çalıştık. Bunun için de kitabımızda şu bölümlere yer verdik:

“Rehberlik” bölümünde soruların daha kolay anlaşılması ve yorumlanması için yöntemler anlatıldı.

Kazanım merkezli hazırlanan bu eserde her ünitenin kazanımları tek tek işlendi. “Kazanımın Şifresi” bölümünde kazanımla ilgili soruların kolay bir şekilde çözülmesinin yöntemleri üzerinde duruldu. Önemli ipuçları verilerek soruların daha kısa süre içerisinde ve doğru olarak çözülmesinin yolları gösterildi.

“Örnek Soru” bölümünde daha önce sınavlarda çıkmış sorulara yer verildi. Sorunun altında ayrıntılı çözümü verildi.

“Kazanım Testi” bölümünde sadece o kazanımla ilgili sorulara yer verilerek kazanımın tam olarak öğrenilmesi amaçlandı. Bu sayede o kazanımla ilgili çıkabilecek tüm soru tiplerini öğrencinin görmesi sağlandı.

“Ünite Testi” bölümünde daha önce işlenen kazanımların iyice içselleştirilmesi amaçlandı. Bol miktarda soruyu içeren bu bölümde özellikle birkaç kazanımla ilgili olan soru tiplerine sıkça yer verildi.

Farklı bir anlayış ve yöntemle oluşturulan bu kitap, ayrıntılı konu anlatımlarına gerek bırakmadan pratik yollarla kısa sürede konuyu öğrenmenizi ve soruları çözenizi sağlayacaktır.

Hayallerinizin anahtarını elinizden bırakmayın.

S. AKGÜL

REHBERLİK

Bu kitaptan en iyi verimi alabilmek için,

- Kazanımın şifresi bölümünü dikkatli bir şekilde okumaya
- Örnek soruların izlediği çözüm yollarını anlamaya
- Testlerdeki soru kalıplarını incelemeye
- Süre tutarak çalışmaya

özen göstermelisiniz.

Rehberlik başlığı altında aşağıdaki konuları bulacaksınız.

Türkçe Dersine Nasıl Çalışmalısınız?

Kelimede anlam sorularını çözerken nelere dikkat etmelisiniz?

Türkçe Dersinde Başarılı Olmak için Neler Yapmalısınız?

Filimsilere çalışırken nelere dikkat etmelisiniz?

Test Çözme Becerimizi Geliştirelim.

Cümlede anlam sorularını çözerken nelere dikkat etmelisiniz?

Paragraf Sorularında Nelere Dikkat Etmelisiniz?

Öğrenme Stilleri

Etkin Çalışma Yöntemi

Hangi derse hangi gün çalışacağız?

Öğrenci Çalışma Stratejileri

Dikkati Yoğunlaştırmak

Duygusal Zekânıza Dikkat!

Öğrenmenin Göstergeleri

HEDEFİMİZ

Okurken düşündürmek ve hayata bakış açısı geliştirmektir.

UNUTMAYALIM

◆ Kendimizi ne kadar iyi tanırsak hayatta ne istediğimizi o kadar iyi bilir ve mutlu oluruz.

Sınavda Başarılar Dileriz.

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE: KELİMENİN ANLAMI VE YORUMU

Gerçek, Mecaz, Terim Anlamlı Kelimeler	9
Söz Sanatları	12
Deyim ve Atasözleri	15
Kelimeler Arası Anlam İlişkileri	18
Ünite Testleri	21

2. ÜNİTE: CÜMLENİN ANLAMI VE YORUMU

Eş, Yakın, Örtülü Anlam, Çelişen Yargılar	33
Öznel, Nesnel Yargılar	36
Amaç, Neden, Koşul Cümleleri	39
Cümlede Kavramlar	42
Cümlede Duygular	45
Ünite Testleri	48

3. ÜNİTE: PARAGRAFIN ANLAMI VE YORUMU

Anlatım Biçimleri / Düşünceyi Geliştirme Yolları	61
Paragrafın Giriş / Gelişme / Sonuç Cümlesi	64
Paragrafın Akışı / Paragraf Oluşturma	67
Paragrafın Konusu / Başlığı	70
Paragrafın Ana Düşüncesi	73
Paragrafın Yardımcı Düşünceleri	76
Metin Karşılaştırma	79
Metin Türleri	82
Olaya Dayalı Metinlerde Hikâye Unsurları	85
Olaya Dayalı Metinlerde Anlatıcı Türleri	88
Olaya Dayalı Metinlerde Dil ve Anlatım Özellikleri	91
Ünite Testleri	94

İÇİNDEKİLER

4. ÜNİTE: SÖZEL YETENEK / MANTIK / MUHAKEME / AKIL YÜRÜTME	
Sözel Yetenek / Mantık / Muhakeme / Akıl Yürütme	113
5. ÜNİTE: GÖRSEL / GRAFİK / TABLO OKUMA	
Görsel / Grafik / Tablo Okuma	127
6. ÜNİTE: YAZIM KURALLARI	
Yazım Kuralları	141
7. ÜNİTE: NOKTALAMA İŞARETLERİ	
Noktalama İşaretleri	157
8. ÜNİTE: FİİLİMSİLER	
Fiilimsiler	173
9. ÜNİTE: CÜMLENİN ÖGELERİ	
Cümlenin Temel Ögeleri	187
Cümlenin Yardımcı Ögeleri	190
Cümlede Vurgu	193
Ünite Testleri	196
10. ÜNİTE: FİİL ÇATISI	
Fiil Çatısı	207
11. ÜNİTE: CÜMLE TÜRLERİ	
İsim / Fiil Cümleleri	221
Kurallı / Devrik Cümleler	224
Cümlenin Yapısı	227
Ünite Testleri	230
12. ÜNİTE: ANLATIM BOZUKLUKLARI	
Dil Bilgisine Dayalı Anlatım Bozuklukları	241
CEVAP ANAHTARI	249

1. ÜNİTE

KELİMENİN ANLAMI VE YORUMU

Kazanımlar

- T.8.3.5** Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.
- T.8.3.7** Metindeki söz sanatlarını tespit eder.
- T.8.3.6** Deyim, atasözü ve özdeyişlerin metne katkısını belirler.
- T.8.2.5** Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

REHBERLİK

TÜRKÇE DERSİNE NASIL ÇALIŞMALISINIZ?

Türkçe dersi dil ve anlam bilgisi olmak üzere iki temel konudan oluşur.

Türkçe dersinde başarıyı yakalamak için;

- ✓ Derste anlatılan konuları belli dönemlerde tekrar etmelisiniz.
- ✓ Testler çözmelisiniz. Boş bırakılan ve yanlış çıkan sorulara geri dönmeli ve bu soruları tekrar çözmeye çalışmalısınız. Eksiklerinizi tamamlamalısınız.
- ✓ Çözülen soru sayısından ziyade soruların içeriklerine önem vermelisiniz. Konuyla ilgili her tip soru çeşidini görmeye özen göstermelisiniz.
- ✓ Türkçe konuları birbirinden bağımsız değildir. Bu nedenle her konuyu tam olarak kavramaya dikkat etmelisiniz.
- ✓ Doğru cevabı bulmak; soruyu doğru okumaya, doğru anlamaya ve doğru yorumlamaya bağlıdır. Düşünme, anlama ve yorum yapma yeteneğinizi geliştirmelisiniz.

Kelimedeki anlam sorularını çözerken nelere dikkat etmeliyiz?

- ✓ Kelimedeki anlam sorularını kolay çözebilmek için sözlük bilginizin iyi olması gerekir. Soru çözerken bilmediğiniz kelimelerin anlamlarını bulup öğrenmelisiniz.
- ✓ Kelimelerle ilgili sorularda doğrudan ve dolaylı anlamları bilmek önemlidir. Bu alanda çıkan sorularda başarılı olmak için,
 - Uygun kelimeyi seçme,
 - Kelimenin yerinde kullanıldığının farkına varma,
 - Hangi anlamda kullanıldığını bilme,
 - Kelimenin seçilme nedenini fark etmegibi etkenlerdeki eksiklerinizi belirleyerek tamamlamalısınız.

UNUTMAYALIM

- ◆ Hangi ders olursa olsun önce amacınızı belirlemelisiniz.
- ◆ Dersi nasıl çalışmanız gerektiğini iyi bilmelisiniz.
- ◆ Öğrendiklerinizin etkili ve kalıcı olmasını önemsemelisiniz.
- ◆ Çalışacağınız dersi ve dersin konusunu seçerken hangi özelliklere sahip olduğunu bilerek başlamalısınız. Derslerin özel ve genel yönlerini bilmek, nasıl sorular çıkacağını, bu sorulara nasıl bir yaklaşım sergileyeceğinizi bilerek başlamak demektir. Bu size büyük bir avantaj sağlayacaktır.

KAZANIM

T.8.3.5 Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

KAZANIM ŞİFRESİ

- › Kelime anlamıyla ilgili sorularda her zaman TDK'ye ait "Türkçe Sözlük" esas alınmalıdır.
- › Gerçek anlamla ilgili sorular çözüldükten gerçek anlamın, kelimenin zihinde uyandırdığı ilk anlam olduğu bilinmelidir.
- › Mecaz anlam sorulduğunda mecaz anlamı kelimenin gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak yeni bir anlam kazandığı iyi bilinmelidir. Türkçede mecaz anlamı kelimeler çokça kullanılır. Özellikle atasözü ve deyimler genellikle mecaz anlam taşıyıcıdır.
- › Terim anlam ile ilgili sorular çözüldükten terim anlamın herhangi bir bilim, sanat, spor vb. dalına ait olan kavramları karşıladığı bilinmelidir.
 - Burnum kanadı. (Gerçek anlam)
 - Adamın burnu havada. (Mecaz anlam)
 - Sinop burnu Karadeniz'dedir. (Terim anlam)
- › Türkçede kelimeler bulunduğu cümleye göre anlam kazanır. Yani aynı kelimenin birden çok anlamı olabilir. Buna **çok anlamlılık** denir.
- › Kelime kaç farklı anlamda kullanılmıştır, diye sorulduğunda kelimenin en küçük anlam farklılıkları dikkate alınmalıdır.

Örnek

Yazar, çocukluk ve ilk gençlik yıllarını yoksulluk içinde geçirmesine rağmen azim ve iradesi sayesinde her türlü engeli aşmak suretiyle Türk ilim ve kültür hayatının kendisiyle daima iftihar ettiği örnek bir ilim insanı olmuştur.

Bu cümledeki numaralanmış sözcüklerin anlamca karşılıkları aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

I	II	III
A) direnme gücü	amacıyla	gururlanmak
B) kararlılık	yoluyla	kıvanç duymak
C) gayret	isteğiyle	saygı göstermek
D) cesaret	şartıyla	iltifat etmek

2020 LGS

Çözüm

Bu soruda sözcüklerin sözlükteki anlamları sorgulanmaktadır ve "azim" sözcüğü "kararlılık", "suretiyle" sözcüğü "yoluyla, biçimiyle", "iftihar etmek" sözcüğü "kıvanç duymak, övünmek" anlamlarını taşımaktadır. Bu bağlamda cevap B seçeneğidir.

Cevap B

Örnek

Sanatçı, "Bugün hikâye, hayatımızın neresinde duruyor?" sorusu üzerinde düşünen, konuşan, tartışan bir eser ortaya koymuştur. Eserin metinlerine atılan başlıklar, az söz ile çok şey ifade etme özelliği gösteriyor. Başlıkları bu şekilde değerlendirmemin sebebi, onların metnin içeriğini dört başı mamur bir şekilde kuşatmasıdır. Kelime tekrarlarına kolay kolay düşmemesi, incelemelerini çalاکalem değil, söylediklerinin önünü ve arkasını doldurarak yapması gibi birçok neden, sanatçının güçlü bir kalemi olduğunu açık bir biçimde ortaya koyuyor.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisinin anlamını karşılayan bir söz kullanılmamıştır?

- A) Gelişigüzel
- B) Anlaşılması güç
- C) Kısa ve öz anlatım
- D) Eksiksiz, kusursuz

2018-2019 Aralık

Çözüm

Metinde geçen,

az sözle çok şey ifade etme : kısa ve öz

dört başı mamur : eksiksiz, kusursuz

çalاکalem : gelişigüzel

ifadelerinin karşılıklarıdır.

B seçeneğindeki anlaşılması güç ifadesinin metinde karşılığı yoktur.

Cevap B

1. Aşağıdakilerin hangisinde “bozmak” kelimesinin cümlede kazandığı anlam yanlış verilmiştir?

Cümle	Anlam
A) Şirket yaptığı anlaşmayı bozmuş.	Bir yerin, bir şeyin düzenini karıştırmak
B) Şimdiki çocuklar oyuncaklarını hemen bozuyor, oyuncaklarının kıymetini bilmiyor.	Bir şeyi, kendisinden beklenen işi yapamayacak duruma getirmek
C) Annem eski kot pantolonumu bozup bana çanta yaptı.	Biçimini ve kullanımını değiştirmek
D) Adamı ağzını açtığına pişman edip fena bozdunuz.	Bir kimsenin sözünü yalan çıkararak onu küçük düşürmek

2. I. Masaya oturup ortaya karışık bir salata söyledik.
II. Depo çok karışık olduğu için depoda aradığımızı bulamadık.
III. Karışık bir adam, onu bir türlü anlayamadım.
IV. Büyükçe bir tabakta tahinle karışık pekmez vardı.

Aşağıdakilerden hangisi numaralanmış cümlelerdeki “karışık” kelimesinin kazandığı anlamlardan biri değildir?

- A) Anlaşılması güç olan, açık seçik olmayan
B) Saf olmayan
C) Ayrı nitelikteki şeylerden oluşmuş
D) Düzensiz, dağınık

3. Aşağıdakilerin hangisinde “kazanmak” kelimesinin cümlede kazandığı anlam ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Yaptığı konuşmayla salondaki herkesi kazandı. (sahip olmak, edinmek)
B) Mücadelemizde bir arkadaş daha kazandı. (kendinden yana çekmek)
C) Parkın içindeki büfeden günde üç yüz lira kazanıyormuş. (kazanç sağlamak)
D) Yavuz Sultan Selim yaptığı seferlerle yeni topraklar kazandı. (ele geçirmek, fethetmek)

4. I. Arkadaşları oraya götürmemiz için büyük bir otobüs bulmamız lazım.
II. Barutu bulan kişi onu silah olarak kullanmak amacıyla değildi.
III. Ben, mutluluğu bu küçük sahil kasabasında buldum.

Aşağıdakilerden hangisi “bulmak” kelimesinin numaralanmış cümlelerde kazandığı anlamlardan biri değildir?

- A) Kaybedilen bir şeyi yeniden ele geçirmek
B) İlk kez yeni bir şey yapmak, icat etmek
C) İstenilen şeye kavuşmak, nail olmak
D) Sağlamak, temin etmek

5. Yazarlar bir deniz yolculuğunun kaptanlarıdır aslında. İlginç buldukları yerlerde demir atar, burada yaşadıklarını ve gördüklerini süsleyerek, yeniden kurgulayarak okurlarına aktarırlar. Ne kadar başarılı olurlarsa olsunlar bir süre sonra hep aynı yere demir atanlar sıkıcı olmaya başlarlar.

Bu metindeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Süslü bir anlatım kullanmak
B) Aynı üslupla yazmak
C) Ele aldığı konuları değiştirmemek
D) Kitaplarını aynı yerde kaleme almak

6. Dünyanın en zengin, en tarifi zor coğrafyalarından birinden bir şair sesleniyor zaman ve mekânın ötesine. Sadece güzel kadınlara değil, memleketine de bir o kadar sevdalı, yaralı bir kalbin çağrısına, bir diğer zedelenmiş ruh yanıt veriyor. Çok uzaklardan, rengârenk örgü giysiler giyen kadınların, kocaman şapkalı adamların yaşadığı, dünyanın tepesinden:

"...bütün ikindilerinde hayatımın,
anlatamam ne kapılar kapandı yüzüme,
ve ruhum yabancı bir şeye doldu.
kimse gelmedi bugün;
ve çok az öldüm bu ikindi"

Dünya ne kadar küçük ve nasıl da engin, insan denen tür ne muhteşem ve ne denli canavar; bu iki adam yılların ve yolların ötesinde usul usul kanayarak dertleşirken tanık olmanın acısı da sevinci de bize düşüyor.

Yukarıda bir kitap hakkında görüşlere ve kitaba ait bir bölüme yer verilmiştir.

Metinden ve şiirden hareketle,

- I. "Yaralı" sözcüğü "dertli, üzüntülü" anlamında kullanılmıştır.
II. "Yıl" sözcüğü gerçek anlamının dışında kullanılmıştır.
III. "Ne kapılar kapandı yüzüme" ifadesi mecaz anlam taşımaktadır.
IV. "Tepe" sözcüğü "başın üst, kafatasının iki kulak arasında kalan bölümü" anlamında kullanılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve III. D) II ve IV.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "açmak" kelimesi, "İçeri girince televizyonu açtı, vaktini boşa geçirdi." cümlesindeki anlamıyla kullanılmıştır?**

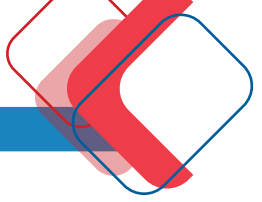
- A) Üzeri açılmış, cereyanda kalınca da hastalanmış.
B) Sınıfa girer girmez tabletini açıyordu.
C) Cadde üzerinde yeni bir dükkân açmıştı.
D) Derdini arkadaşına açmış, arkadaşıyla saatlerce konuşmuştu.

8. Yazarların zihni de toprak gibidir. Sürekli ürün almaya gelmez. Zihni arada bir nadasa bırakmak gerekir.

Bu metindeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zamanı geldiğinde eser vermeyi bırakmak
B) Daha verimli olmak için yazmaya ara vermek
C) Zaman zaman eserlerini gözden geçirmek
D) Bir eser yazarken mola vermek

KAZANIM

T.8.3.7 Metindeki söz sanatlarını tespit eder.

KAZANIM ŞİFRESİ

- › Bu konuyla ilgili sınavda bir soru sorulmaktadır. Söz sanatlarından mecaz, kişileştirme, konuşurma, benzetme, tezak (karşıtlık) ve abartma sorulmaktadır. Bunların dışında kalan söz sanatları müfredatta yoktur.
- › Bu kazanımla ilgili sorularda bir paragraf veya şiir metni verilerek burada görülen söz sanatı sorulur. Metinde hangi sanatın sorulduğunu anlamak için sanatların şu özellikleri iyi bilinmelidir.

Kişileştirme: İnsanın bir özelliğinin insan dışındaki varlıklar için kullanılmasıdır.

Konuşurma: İnsan dışındaki bir varlığın insan gibi konuşurulmasıdır. Özellikle masal ve fabl metinlerinde görülür.

Benzetme: Aralarında ilgi bulunan iki varlıktan zayıf olanın güçlüye yaklaştırılmasıdır. Burada özellikle “gibi, misali, sanki, âdeta, andırmak” gibi kelimeler kullanılır.

Abartma: Bir şeyi olduğundan çok büyük veya çok küçük göstermektir.

Mecaz: Bir kelimenin gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak yeni bir anlam kazanmasıdır. Ancak mecaz sanat olarak pek sorulmaz. Bu yüzden metinde diğer söz sanatları aranmalıdır.

Karşıtlık (Tezat): Karşıt kavramların ve durumların bir arada kullanılmasıyla yapılan bir sanattır.

Örnek

(I) Bizim memlekette dağ taş, orman ağaç hayatın hikâyesini anlatır. (II) Toprak burada ustanın elinden çıkmış bir çini-dir, desen desen. (III) Toprak verimlidir; kuru çubuk diksen meyve verir, salkım salkım. (IV) Portakallar dallarında birer güneştir, turuncu turuncu.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangilerinde aynı söz sanatı kullanılmıştır?

A) I ve III

B) I ve IV

C) II ve III

D) II ve IV

2020 LGS

Çözüm

II cümlede “toprak” “çini”ye , IV. cümlede ise “portakallar” “güneş”e benzetilmiştir. II ve IV. cümlelerde benzetme sanatı kullanıldığından cevap D seçeneğidir.

Cevap D

1.

Ayrık Otu
Ben bir ayrık otuyum dostlar;
Ne buğday amcam, ne piriç dayım,
Mısırla akraba bile değilim.
Bir yeşermeye göreyim;
Canıma kastederler yapabilseler
Ama nafile, duramam.
Gülüyorum çabasına kişi oğlunun,
Şükür toprağın cömertliğine,
Havaya, suya, bulutlara şükür

Salyangoz ve Evi

Salyangoz buna çok sevinmiş. "Ne duruyunuz! Hemen gidelim." demiş. Böylece düşmüşler yola. Tırtılın kapısını çalmışlar. Gelen misafirleri dinleyen tırtıl, boyalarını ve fırçasını alıp çalışmaya başlamış. Sonunda salyangozun evine çok güzel desenler çizmiş.

Yukarıda verilen metinlerde ortak olarak kullanılan söz sanatı hangisidir?

- A) Abartma B) Konuşurma C) Benzetme D) Karşıtlık

2. Yıkıp taş duvarlarını bir zindanın
Toprakta yaşamak gibidir gül koklamak

Bu dizelerdeki söz sanatının benzeri aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Ne horoz düzenliyor ne kuş korosu
Tan yerinin elleri tetikte dir
B) Bir kilim ser odama, dört köşeli
Üstünde asma yaprakları olsun
C) Dağlır önlerinde kuşlar, kitaplar
Dururlar bir uçurumun keskin yerinde
D) Türkiye bir sıcak ülke
Güneşi kocaman bir nar

3. (I) Evimizin bahçesini görseniz bir cennet bahçesi sanki. (II) Kuşlar her sabah neşeli şarkılarını söylüyor bizim için. (III) Ama mesai saati başlayınca gürültüden evde güzelce bir kafa dinleyemiyoruz. (IV) Çünkü otobanın kenarında oturuyoruz ve arabalar hızla gelip geçiyor buradan.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde abartma sanatı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

4. I. Sıcaktan eridi aktı rıhtım taşları
Derken bir düdük öttü ansızın
II. Kederliydin sonbahar akşamları gibi
Ve sonbahar akşamları kadar güzel
III. Mutluluk bir ateştir uzaklarda yaktığın
Ki binlerce yay çekilircesine derinden
IV. Denizler çekilip yol veriyor sahilde
Kısıyor, yaşadığımız aşkın büyüklüğünde

Numaralanmış dizelerin hangilerinde aynı tür söz sanatı vardır?

- A) I ve III. B) I ve IV.
C) II ve III. D) II ve IV.

5. **Aşağıdakilerin hangisinde cümledeki söz sanatı ayraç içinde yanlış verilmiştir?**

- A) Güzel düşünceler, zihnimizin bahçesinde açan güllerdir. (Benzetme)
B) Yunus balıkları, neşeli çığıllıklar atarak geminin yanında ilerliyordu. (Konuşurma)
C) Annem marifetlidir, iki dakikada yemek yapar ve sofrayı donatır. (Abartma)
D) Eski bir otobüs oflaya pufloya çıkıyordu yokuşu. (Kişileştirme)

6. (I) Evimizin altından karşı komşunun evine tünel açmıştı küçük köstebekler. (II) Dişleri makinenin elmas dişleriydi sanki. (III) Ama bu iş onları hem yormuş hem de canlarını sıkıştı. (IV) Artık ara vermeliyiz, dedi içlerinden biri.

Bu metinde numaralanmış cümlelerdeki söz sanatlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede kişileştirme yapılmıştır.
B) II. cümlede benzetmeden yararlanılmıştır.
C) III. cümlede kişileştirme vardır.
D) IV. cümlede konuşurma sanatına başvurulmuştur.

7. Rüzgâr esse dallarımız atışır
Yas ile sevincim yıkışır dağlar.

Bu dizelerdeki söz sanatları aşağıdakilerin hangisinde kullanılmıştır?

- A) Yüksekinde büyük namlı karın var.
Alçağında mor sümbüllü bağın var.
B) Kükremiş sel gibiyim bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam taşarım.
C) Dalgalar... Dalgalar... Dağlardan yüce
Bulutlardan beyaz ve hür dalgalar
D) Söyle ey garip vatan bildir;
Çektiğin hangi kanlı seyyiedir.

8. Aşağıdaki dizelerin hangisinde kişileştirme yapılmıştır?

- A) Sisler bulvarına akşam çökmüştü
Omuzlarımıza çoktan çökmüştü
B) Ağacın biri bulvarda ölüyordu
Şehrin camları kaygısız gülüyordu
C) İçimi büsbütün yıldızlar basar
Bir hançer gibi çekip giderim
D) Cümle dağ çiçekleri ıslansın
Ya da küçük kırmızı bir çiçek ıslansın

9. Aşağıdakilerin hangisinde dizelerdeki söz sanatı araç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Ölümü hatırlatan ne var bu resimde?
Hâlbuki hepimiz hayattayız
(Tezat)
B) Tek başına yaşayan kuşlar gibi
Yaşadım dayanabildiğim kadarıyla
(Benzetme)
C) Çalışanların kokusunu getirdi rüzgâr
Sallandı uzun kavak
(Kişileştirme)
D) Yaprak yaprak büyüdü saksımdaki çiçek
Orman oldu penceremde
(Abartma)

10. Aşağıdaki dizelerin hangisinde benzetme sanatı yoktur?

- A) Her yer yeşile kesmişti yaprak yaprak
Büyülü sessizliğinde ormanın
B) Seninle geçen mesut dakikalar
Birer şarkı gibiydi dudaklarda
C) Denizlerin beyaz gemileri var
Dağlar misali heybetli küpeşte
D) Senin gülüşün doğada kır çiçekleri
Sesin bir rüzgârın uğultusu

KAZANIM

T.8.3.6 Deyim, atasözü ve özdeyişlerin metne katkısını belirler.

KAZANIM ŞİFRESİ

- › Deyim ve atasözleriyle ilgili sorular sıklıkla sorulmaktadır. Sorulan deyim ve atasözleri “TDK Türkçe Sözlük”te bulunan atasözü ve deyimlerdir.
- › Sorular çözümlenirken deyimlerin şu özellikleri iyi bilinmelidir:
 1. Deyimler en az iki kelimededen oluşan kalıplaşmış sözlerdir. Deyimdeki hiçbir kelime değiştirilemez.
 2. Deyimler genellikle mecaz anlamlıdır. Gerçek anlamlı deyimler olsa da çoğunlukla deyimdeki kelimelerden en az biri mecaz anlamlıdır.
 3. Söz öbeği şeklinde olan deyimler olsa da deyimler çoğunlukla mastar hâlinindedir. Yani “-mak, -mek” ile biter.
 4. Cümle şeklinde olan deyimler de vardır.
- › Deyim oluşturma soruları sorulduğunda yukarıdaki özellikler dikkate alınmalıdır.
- › Deyimler cümledeki anlama uygun olmalıdır aksi takdirde anlatım bozukluğu olur.
- › Deyim açıklamasıyla birlikte verildiğinde cümlede hem deyim hem de deyim açıklaması bulunur.
- › Atasözleri cümle şeklindedir.
- › Atasözleri çoğunlukla hem gerçek anlamlıdır hem de mecaz anlam taşır.
- › Sadece gerçek anlam taşıyan atasözleri olduğu gibi sadece mecaz anlam taşıyan atasözleri de vardır.
- › Atasözleri genel ifadelerdir, herkesi ilgilendirir. Deyimler özel anlamlıdır.
- › Atasözleri öğüt verir, yol gösterir. Deyimler öğüt vermez.
- › Atasözleri örtülü anlam taşır. Bu yüzden atasözlerinin gerçek anlamından çok mecaz anlamı dikkate alınmalıdır.

Örnek

Ön yargı, kişinin bir kimse veya bir şeyle ilgili peşinen varsaydığı olumlu veya olumsuz tutumların tümüdür.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde ön yargılı bir tutumdan söz edilemez?

- A) Emanete hıyanet olmaz.
- B) Kişi arkadaşından bellidir.
- C) İnsan yedisinde ne ise yetmişinde de odur.
- D) Çok havlayan köpek ısırmaz.

2019 LGS

Çözüm

Doğru cevap A'dır. Çünkü bu seçenekte ön yargıdan söz edilmemektedir. Emanet edilen bir mala dikkat ve özen gösterilmesi vurgulanmaktadır.

Cevap A

Örnek

Deyimler sözlerimizin anlaşılmasını kolaylaştıran, anlamı renklendiren ve dakikalarca konuşarak ifade edemeyeceğimiz fikirleri bir çırpıda dile getiren kalıplardır. Bu kalıplar dilimize yerleşmiştir ve anlamları hemen herkes tarafından bilinir. Örneğin kötü niyet ve eylemlerin, sahibine zarar verdiği durumlarda ----, küçük bir iyilik yapılmak istenirken büyük zararlar verildiğinde ----, bir şeyi bildiği hâlde bilmiyormuş gibi görünen kişileri anlatmak için ---- deyimini kullanırız.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

- A) çizmeyi aşmak
- B) kaş yapayım derken göz çıkarmak
- C) renk vermeme
- D) kazdığı kuyuya düşmek

2018 - 2019 Aralık

Çözüm

“Çizmeyi aşmak” deyiminin anlamı “Bilmediği, aklının ermediği, yetkisi dışındaki bir işe karışmak” tır. Bu anlam metinde verilmemiştir.

Cevap A

1. Geçmişten günümüze gelen, uzun deneyimlerden yararlanarak kısa ve özlü öğütler veren, toplum tarafından benimse-
nerek ortak olarak kullanılan kalıplaşmış sözlere atasözü denir.

Örneğin, “At ölür, meydan kalır; yiğit ölür, şan kalır.”

Türkçe de ilk atasözü örneklerine “Orhun Yazıtları”nda, Kaşgarlı Mahmut’un “Divan-ü Lügati’t Türk”ünde, “Dede Korkut
Hikâyeleri”nde rastlanır. Bu ilk örneklere “sav” denir.

Örneğin: “Aç ne yemes, tok ne times.”

Türkçe “sav”, Arapça “mesel”, Osmanlıca “darb-ı mesel” kelimeleri kullanılmışsa da yakın tarihimizde “atasözü” olarak
değiştirilmiştir.

Atasözleri tüm dünyada benzerlik gösterir. Farklı uluslara ait olsa da yaşanan olayların benzerliği ve alınan dersler
ortaktır.

Örneğin, Bir misal yüz nasihat (Urdu)

Bir müsibet bin nasihattan yeğdir. (Türk)

SAV

Ağılda oğlak toğsa arıkta oti öner.
Kuş kanatın er atın.
Alın arslan tutar.
Künde irük yok, beğde kıyık yok.
Ateş dumansız olmaz.

Yukarıda verilen bilgilerden hareketle “sav” örnekleri yazan Mete listesinde bir hata yapmıştır.

Mete hangi örneği listeden çıkarırsa atasözlerinin ilk örnekleri olan savları doğru biçimde göstermiş olur?

- A) Ateş dumansız olmaz. B) Künde irük yok, beğde kıyık yok.
C) Ağılda oğlak toğsa arıkta oti öner. D) Kuş kanatın er atın.

2. Deyimler etkili söz söyleme sanatının temel yapı taşla-
rıdır. Güzel söyleyişin olmazsa olmazıdır deyimler. İşi,
durumu çok kötü olmak anlamında “duman attırmak”

iyi ve güzel olmasa bile yönetime uygun olsun anlamın-
da “dumanı doğru çıksın”; dağıtmak, bozmak, yok

etmek anlamında “duman etmek”; çok yeni, çok taze

anlamında “dumanı üstünde” deyimleri kullanılır.

**Bu metindeki numaralanmış deyimlerden hangisi-
nin açıklaması yanlıştır?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

3. Bana sormadan böyle bir plan yapması kanıma do-
kundu.

**Bu cümledeki altı çizili deyim anlamı aşağıdaki-
lerin hangisinde vardır?**

- A) İnsanların bu vurdumduymaz davranışlarına sinir-
leniyorum.
B) Yaptığı haksızlıkların cezasını elbet bir gün çeke-
cek.
C) Çocuk, parkta dizinin üstüne düşünce çocuğun dizi
çok acıdı.
D) İstemediğim şakaları yapınca onu bayağı azarla-
dım.

4. İnsanların düşünceleri, içinde buldukları duruma göre şekillenir. İstekleri, beklentileri düşüncelerine yön verir. Buz gibi geçen bir kış mevsiminin ortasında düşündüğü, hayal ettiği şeyle sınırsız yazın ortasında düşündüğü şey aynı değildir.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi bu metinde anlatılmak istenenle aynı doğrultudadır?

- A) Köpeklerin duası kabul olsaydı gökten kemik yağardı.
- B) Horozu çok olan köyün sabahı geç olur.
- C) Aç tavuk kendini arpa ambarında sanır.
- D) Eşeğin gönlüne kalsa bir bağ maydanozu götürmez.

5. I. Son zamanlarda yardım toplama işiyle haşır neşir oluyoruz.
II. Çiftçiler iyi ürün alabilmek için yıl boyunca alın teri döküyor.
III. Kimse yemek yapmak istemeyince yine iş başa düştü.
IV. Başarılı bir sanatçı olmak için geceni gündüzüne katmalısın.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde deyimler anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve III.
- B) I ve IV.
- C) II ve III.
- D) II ve IV.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim “abartılı bir durum”dan söz etmemektedir?**

- A) Ziya bir olayı anlatırken bire bin katmayı sever.
- B) Patron her zamanki gibi bir bardak suda fırtına koparıyor.
- C) Pireyi deve yapan insanlarla anlaşmakta zorlanıyorum.
- D) Olaylar böyle devam ederse zavallı adam aramızdan ayrılacak.

7. **Aşağıdakilerin hangisinde cümledeki deyim açıklaması ayrıç içinde yanlış verilmiştir?**

- A) Onu bilmez misin o her zaman başkalarının borusunu çalar. (Çıkar sağladığı kimsenin davasını götürmek)
- B) Güzel giyinme konusunda Nilay ona taş çıkartır. (Biri, ötekinden çok üstün olmak)
- C) Tatile gitmek istemiyordu ama sonunda yelkenleri suya indirdi. (Mücadele etmekten vazgeçmek)
- D) Bana bu güzel sürprizi hazırlarken hiçbiri de renk vermedi. (Duygu ve düşüncesini belli etmemek)

8. İçine kapanık insanların durumu zordur. Her şeyleri içlerine atarlar. Bilirim, içlerini dökmek isterler ama en fazla yapabilecekleri şey içlerini çekmek olur.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde geçen deyimlerden herhangi birinin açıklaması değildir?

- A) Derdini kimseye söyleyememek
- B) Derdini anlatmak
- C) Korkulacak bir durum meydana gelecek diye kaygılanmak
- D) Çevresindeki kişilerle ilişki kurmamak ve duygularını kimseye açmamak

9. Bir işi doğru yapmak istiyorsan, o işte başarılı olmak istiyorsan yol yordam bilmen lazım. Bir şeyi elde etmek ve ondan yararlanmak ancak böyle mümkün olur. Ee, ne demişler “----”

Bu metin düşüncenin akışına göre aşağıdakilerin hangisiyle tamamlanmalıdır?

- A) Ava gelmez kuş olmaz, başa gelmez iş olmaz.
- B) Avcı ne kadar hile bilse ayı o kadar yol bilir.
- C) Av köpeği avdan kalmaz.
- D) Av avlayanın, kemer bağlayanın.

KAZANIM

T.8.2.5 Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

KAZANIM ŞİFRESİ

- › Eş anlam, yakın anlam, zıt anlam, özel-genel anlam, somut-soyut anlam, nicel-nitel anlamla ilgili sorular bu kazanım kapsamındadır.
- › Yazılış ve okunuşları farklı olmasına rağmen aynı anlama gelen kelimelere eş anlamlı kelime denir. Yaşlı-ihltiyar, siyah-kara gibi.
- › Tam olarak birbirinin yerini tutmasa da benzer anlamları karşılayan kelimeler yakın anlamlıdır. Küşmek-darılmak, göndermek-yollamak gibi.
- › Birbirine zıt olan kavram veya durumları karşılayan kelimelere zıt (karşıt) anlamlı kelime denir. Zayıf-şişman, uzun-kısa gibi. Bir kelimenin olumsuzunun zıt anlamlısı değildir. Yani “faydalı” kelimesinin zıt anlamlısı “zararlı” kelimesidir, “faydasız” kelimesi onun olumsuzudur.
- › Bir kelimenin eş, yakın, zıt anlamlısı bulunurken sadece kelime okunmamalıdır. Kelimenin cümlede kazandığı anlam mutlaka dikkate alınmalıdır. Örneğin “doğru” kelimesinin zıt anlamı bir cümlede “yanlış” kelimesi olurken başka bir cümlede “yalan” kelimesi olabilir.
- › Bir türün tamamını karşılayan kelime genel anlamıyken sadece birini karşılayan kelime özel anlamlıdır. “Canlı-bitki-ağaç” kelimeleri arasında da genellik – özellik ilişkisi vardır.
- › Duyu organlarıyla algılanabilen kelimeler somut, algılanamayanlar ise soyut anlamlıdır.
- › Sayılabilen, ölçülebilen kelimeler nicel; sayılamayan, ölçülemeyen kelimeler nitel anlamlıdır.
- › Doğadaki seslerin taklit edilmesiyle oluşan kelimelere “yansıma kelime” denir.

Örnek

İşini üstünkörü yaptığı için istediği sonucu elde edemedi.

Bu cümledeki altı çizili kelimenin anlamını veren kelime aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Dans etmeyi bir arkadaşından gelişigüzel öğrendiğini söyledi.
- B) Hafta sonu arkadaşlarıyla gününbirlik bir gezi planladı.
- C) Tatilden önce giderayak bütün işlerini tamamladı.
- D) Dar sokaklarda başıboş dolaşır, eski Anadolu evlerini seyrederdi.

Kasım 2014

Çözüm

Verilen cümlede geçen “üstünkörü” kelimesi “rastgele”, “gelişigüzel” anlamında kullanılmıştır. Bu kelimenin eş anlamlısına A seçeneğinde yer verilmiştir.

Cevap A

Örnek

O, beyaz bir kuştı, ak kanatlıydı;

Yol gibi dağları aşan atlıydı;

Hayaldi, hayalden bile tatlıydı;

Ne ışık bıraktı, ne iz bıraktı!

Bu şiirdeki kelimelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Soyut anlamlı sözcüğe yer verilmiştir.
- B) Yansıma kelime vardır.
- C) Somut anlamlı kelimeler bulunmaktadır.
- D) Eş anlamlı kelimeler birlikte kullanılmıştır.

Mayıs 2015

Çözüm

“Hayal” duyu organlarıyla algılanamayan soyut bir kelimedir. “Kuş” ve “kanat” kelimeleri somut anlamlıdır. “Beyaz” ve “ak” kelimeleri eş anlamlıdır. Yansıma kelimeye bu dizelerde yer verilmemiştir.

Cevap B

1. İlk insan yabani buğday ve arpa gibi bitkilerin tohumlarının toprağa düştüğünde büyüyüp geliştiklerini fark ederek tarıma başladılar. İlk büyük yerleşmeler ürün yetiştirmek için uygun olan ırmak vadilerinde başladı. Bu yerleşmelerin en eskilerinden olan Göbeklitepe, yaklaşık olarak MÖ 11 bin yılında kurulmuştur. Tarımın gelişmesi, daha çok yiyecek üretilmesini, insanların daha iyi beslenmesini ve böylece nüfusun artmasını sağladı. Tarımla uğraşan insanlar doğal olarak bir yere yerleşmek zorunda kaldılar ve köyler kuruldu. Artan tarımsal üretim kentlerinde ortaya çıkmasını sağladı.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki altı çizili kelimelerden herhangi birinin karşıt anlamlısı değildir?

- A) yıkılmak B) tüketim C) azalmak D) kalkmak

2. I. İnsana büyüklük veren şey düşüncedir.
II. Komşunu sev ama aradaki duvarını kaldırma.
III. Korku içinde yaşayan adam asla hür değildir.
IV. Sakin ve mutlu bir hayata fazilet yolundan varılabılır.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde altı çizili kelimelerin eş anlamlısı vardır?

- A) I ve II. B) I ve IV.
C) II ve III. D) III ve IV.

3. Anneciğim, sınıfımın en çalışkan çocuğuyum.

Bunun için öğretmenim bana hediye aldı. Siz de bana
benim istediğim gömleği alın. Üstelik pahalı da değil.

Bu metinde numaralanmış kelimelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. kelimenin karşıt anlamlısı "tembel"dir.
B) II. kelimenin eş anlamlısı "armağan"dir.
C) III. kelimenin eş anlamlısı "elbise"dir.
D) IV. kelimenin karşıt anlamlısı "ucuz"dur.

4. Sokaklar bir yara gibi yüründükçe kanardı.
Donup kalırdı sesim, o buzdan yüreklere vurdukça.
Her ana ağıt yakmak için dudaklarını aralık tutardı.
Aklım, en güzel duyguların kıyılarında durdukça.

Bu dizelerdeki numaralanmış kelimelerden hangileri sestestir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

5. Drina Köprüsü'nün açılışında büyük bir törenle
at koşuları yapıldı, fakirlere et ve tatlı dağıtıldı. Bun-
dan sonraki yüzyıllarda bu gibi törenlere rastlanmaz
oldu.

Bu metindeki numaralanmış kelimelerden hangilerinin eş anlamlısı vardır?

- A) I ve III. B) I ve IV.
C) II ve III. D) III ve IV.

6. Aşağıdaki dizelerin hangisinde altı çizili kelimenin sesteşi yoktur?

- A) İşte şu anda naçar kaldım
Koca bir şehrin ortasında
- B) Dünyanın da yüzü yıkanmak gerek
Yağ hay mübarek
- C) Gün olmuş sevda çekmişim
Bu yaşıma kadar türlü boyalara girmişim.
- D) Kır saçlarıyla dikkat çeker
Gönüllere iyilik tohumu eker.

7. I. Ben, çocuklarım iyi yaşasın, diye didiniyorum.
II. Bu kadar uğraştım, yine de onlara yaranamadım.
III. O, bütün misafirleriyle ilgilenir; onları rahat ettirirdi.
IV. Hayatta herkes bir şeyler yapmak için koşuşturuyor.

Numaralanmış cümlelerdeki altı çizili kelimelerden hangisi diğerleriyle yakın anlamli değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

8. Aşağıdakilerin hangisinde I ve II. cümledeki altı çizili kelimeler arasında sesteşlik ilişkisi vardır?

- A) I. Şantiyede güç koşullarda çalışıyoruz.
II. Gücünüzü şimdiden boş yere harcamayın.
- B) I. Bir elinde poşetler bir elinde de bilgisayar vardı.
II. Elindeki tüm parayı bu işe harcamıştı.
- C) I. Sık çalılar arasından yavru köpek sesi geliyordu.
II. Son zamanlarda buraya sık uğruyor.
- D) I. Kısır topraklarda bir şey yetiştirmek çok zor.
II. Toplantıda kısır bir tartışma içine girdiler.

9. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili kelimeler ile ilgili ayraç içinde yanlış bir açıklama yapılmıştır?

- A) Anımsar mısın denize karşı oturmuştuk.
İkimiz de arkamızı dönmek istememiştik kıyıya.
(Eş anlamlısı "hatırlamak" eylemidir.)
- B) Yılgın adamlar değil dal gibi çocuklardır
Gelecek savaşlara bağladığı umutlar
(Zıt anlamlısı "barış"tır.)
- C) Her dalgası kayalara tutsak bir deniz
Ve yaprağı düşen bir akasya.
(Eş anlamlısı "esir"dir.)
- D) Sakın ucuz, bayağı bir benzetme" deme
Bana, ben de tam böyle betimliyorum Akdeniz'i.
(Yakın anlamlısı "bedava"dır.)

10.

V	A	Z	İ	F	E
K	O	L	A	S	I
Ö	N	E	R	İ	M
E	M	E	S	U	T
Ş	Ü	P	H	E	R

Bu bulmacada aşağıdaki kelimelerden hangisinin eş anlamlısı yoktur?

- A) Teklif B) İhtimal
C) Mutlu D) Görev

11. I. Ağaçların taze yaprakları rüzgârda hafifçe sallanıyordu.
II. Taze ekmeğın kokusu sarmıştı küçük mutfağı.
III. Sanatçılar her zaman taze fikirler bulmak zorundadır.

IV. Fırından çıkmış taze poğaçaları afiyetle yediler.

Numaralanmış cümlelerdeki "taze" kelimelerinden hangisi "kuru" kelimesinin karşıt anlamlısıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

1 ve 2. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

(I) Gündelik hayatımızda aşağı yukarı üç türlü tanıdıkla çevrili bulunuyoruz.

Bir muharririn dediği gibi dostlarımız akrabalarımızdan daha önemlidir. Çünkü insan dünyaya geldiği zaman akrabalarını hazır bulur. (II) Onlarla ister istemez yakınlık edecektir. Hâlbuki dostlarını kendisi seçecektir.

Peki ya komşular? Onlar akraba cinsinden mi yoksa dost grubundan mı oluyorlar? Doğrusu bu suale cevap vermek biraz güçtür. Çünkü bir mahalleye yeni taşınırsanız tıpkı dünyaya gelirken akrabalarınızı hazır bulduğunuz gibi komşularınızı da hazır bulursunuz. Bu bakımdan komşularla akrabalık edebileceğinizi göz önünde tutarsanız kendilerini dost grubuna sokabilirsiniz. Yalnız komşuların şu özelliği vardır ki onlarla isterseniz de istemeseniz de yakınlık etmeye mecbursunuz.

...

(III) Kavganızı, gürültünüzü akrabadan, dosttan saklayabilirsiniz de komşunuzdan saklayamazsınız. Hâlinizin, vaktinizin nasıl olduğunu kimseler bilmez de komşunuz bilir. Altınızın kaval, üstünüzün şeşhane olduğunu söyleyecek bir kişi varsa o da komşunuzdur. (IV) Sizi istediğinde tefe koyar, sizin itibarınızı kırar, ipliğinizi pazara çıkarır.

Şevket RADO

1. Metinde geçen “göz önünde tutmak” deyiminin anlamı aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Farkına varılmamak, görülmemek
- B) Herhangi bir durumun nasıl bir sonuca yol açacağını hesaba katmak
- C) Sürekli denetimi altında bulunmak
- D) Birinin yanında, yakınında olmak

2. Numaralanmış cümlelerin hangilerinde ikileme kullanılmıştır?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) III ve IV.

3. Analoji, iki farklı şey arasındaki ortaklıklardan hareket derek birincisi için geçerli olan bir durumun diğeri için de geçerli olduğu çıkarımına varmaktır. Bir başka açıdan da bilinmeyen bir durumu bilinen bir durum ile izah etmeye de analogi denir. Örneğin, kan dolaşımının trafik işaretleri üzerinden anlatmak ya da kalbin çalışma prensibini pompa üzerinden anlatmak birer analogidir.

Analojinin özellikleri göz önüne alındığında hangi söz sanatı ile ilişkilendirilebilir?

- A) Konuşturma
- B) Benzetme
- C) Karşıtlık
- D) Kişileştirme

4. Bir şeyler olduğu belliydi, ağzımı arayıp durdu bütün gün. Ağzım sıkıdır, kendini boşuna yorduğunun farkında değildi. Bu mesele duyulmamalı, dallanıp budaklanmamalıydı. Yoksa işler çığrından çıkabilirdi.

Aşağıdakilerden hangisi bu metindeki altı çizili deyimlerden birinin yerine kullanılamaz?

- A) Duymazlıktan gelmek
B) Raydan çıkmak
C) Ser verip sır vermemek
D) Ağzından laf almaya çalışmak

5. Her şeyi ezberleyen, ezberlediklerini tekrarlayan bireyler yetiştirmek doğru değildir. Bu bireyler sadece kendilerine verilenle yetinirler ve bunun dışına çıkmazlar. İki düşünce arasına döşenmiş raylarda ve aynı duraklarda durarak gidip gelirler. Oysa bizim helikopter gibi hareket eden bireylere ihtiyacımız var. İsteddiği yere konup havalanabilen, istediği yöne giden bir helikopter.

Bu metindeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hayatın hızına ayak uydurabilen
B) Kendi kişiliğini her şeyden üstün tutan
C) Özgür ve yaratıcı düşünebilen
D) Duygularını rahatça ifade edebilen

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “bilmeden yersiz bir davranışta bulunmak veya başkasını incitecek söz söylemek” anlamında bir deyim kullanılmıştır?**

- A) Bunları sakın ola ona anlatma, kendisi ağzı gevşegin biridir.
B) Arkadaşım laf ebesidir, onun sustuğunu görmek çok zordur.
C) Toplantıda gaf yapması bir anda her şeyi berbat ediyordu.
D) Bizleri sürekli oyalaması kabak tadı veriyor.

7. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde benzetme sanatı vardır?**

- A) Sen unutulmuş bir adamsın
Şu yarım milyonluk şehirde
B) İçinden adamlar arabalar geçer
Çizgiler alnımda bir büyük cadde
C) Çoğu günler uzun uzun ağlarım da
Bir mesut ses dolaşır kulaklarımda
D) Saksındaki pembe karanfilde çiy
Ve bahçende yorgun bir kuş görürsen

8. Aydın insanlar her zaman dikenli sözlerle konuşurlar. İnsanlar da bu yüzden genellikle kulaklarını tıkar bu sözlerle. Rahatlarını bozup kendilerini düzeltmeleri gerekir çünkü. Alışkanlık hâline getirdikleri yanlışlardan kurtulmak için çaba harcamaları gerekir.

Bu metinde geçen “dikenli sözlerle konuşurlar” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aşağılayıcı ifadeler kullanmak
B) Kusurları dile getirmek
C) Doğruluğu bulunmayan sözler söylemek
D) Değersiz ve anlamsız cümleler kurmak

9. I. Çok gezen çok bilir.
II. Topalla gezen aksamak öğrenir.
III. Boş gezmekten bedava çalışmak yeğdir (iyidir).
IV. Çok gezen tavuk ayağında pislik getirir.

Numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirleriyle çelişir?

- A) I ve III. B) I ve IV.
C) II ve III. D) II ve IV.

1. Koca koca yelkenli gemiler, çoktan tarihe karıştı. Buna karşılık, gezi ve spor aracı olarak kullanılan yatların ve yelkenli küçük teknelerin sayısı günden güne artıyor. Bir yelkenlinin taşıyıcı bölümü teknesidir. Hareket gücünü ise, rüzgârın yardımıyla yelken takımı sağlar. Yelken takımı; üçgen biçimindeki iki ya da üç yelkenle, bunları tutan ve kullanmayı sağlayan direk, halat ve iplerden meydana gelmiştir. Teknenin eksenine ya da iki yanına yerleştirilmiş, ince ve sağlam tahtadan yapılmış, hareketli bir parça yelkenlinin rüzgâr nedeniyle sağa sola yatmasını önler. Teknenin kık tarafında bulunan ve yelkenliyi istenilen yöne çevirmeye yarayan dümen de aynı şekilde düz, ince ve sağlam bir tahtadan yapılmıştır. Dümenin baş tarafına, onu kullanmayı sağlayan dümen yekesi takılıdır. Dümenci, yelkenliyi hangi yöne çevirmek istiyorsa yekeyi onun tersi yöne kırar.

Bu metinde geçen kelimelerle ilgili,

- I. Koca kelimesinin eş anlamlısı "büyük"tür.
- II. İnce kelimesinin zıt anlamlısı "kalın"dır.
- III. Tarih kelimesi terim anlamlıdır.
- IV. Yat kelimesi eş seslidir.
- V. Rüzgâr kelimesinin eş anlamlısı "fırtına"dır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II. B) II ve IV.
C) III ve IV. D) III ve V.

2. Koca koca yelkenli gemiler tarihe karıştı.

Bu cümledeki altı çizili deyimle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir şeyin üzerine tarih yazmak
B) Unutulmak, yalnız adı kalmak
C) Önemi bakımından unutulmayacak bir durum kazanmak
D) Herkesçe önemli kabul edilmek

3. Dümenci, yelkenliyi hangi yöne çevirmek istiyorsa, yekeyi onun tersi yöne kırar.

Bu cümledeki "kırmak" kelimesi aşağıdakilerin hangisinde aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) Ne tarafa doğru meyil varsa gidonu o tarafa doğru kıracaksın.
B) Bir gündüz olsa belki bu derdi kıracağım.
C) Bazen bir kelimenin bir insanı kırdığını görürüz.
D) Bu yılki soğuk hayvanları kırdı.

4. Okulda olduğu gibi hayatta da başarılı olmanın şartlarından biri okumaktır. Yüzyılların kültürel ve araştırma ürünlerinden faydalanmak, uygar ve kültürlü bir insan olmak için okumalı, okul kitapları ile yetinilmemelidir. Uygarlık, bizden önceki kuşakların biriktirdiği bilgi ve anıların toplamıdır. Biz, uygarlığa o kuşakların kitaplarını okumakla katılabiliriz.

Bu metindeki altı çizili sözcüklerin anlamları aşağıda karışık olarak verilmiştir:

- Bir ülkenin, bir toplumun maddi ve manevi varlıklarının, fikir, sanat çalışmalarıyla ilgili niteliklerinin tümü.
- Sağlamlığı artırmak için bir şeyin çevresine geçirilen ağaçtan veya metalden bağ.
- Olması başka durumların gerçekleşmesini gerektiren şey.
- Emek sonucu ortaya çıkan eser, yapıt.

Buna göre metinde geçen aşağıdaki sözcüklerden hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?

- A) kuşak B) ürün
C) uygarlık D) şart

5. I. Gezirmek
II. Doğru gitmeyip yolu uzatmak
III. Karıştırmak, güç çözümlür duruma getirmek
IV. Dönüp başka yerden gelmek
“Dolaştırmak” kelimesi aşağıdaki cümlelerin hangisinde yukarıda verilen anlamlarının dışında kullanılmıştır?
- A) Taksici yabancı olduğumuzu anlayınca bizi bayağı dolaştırdı.
B) Bize çiftliğini dolaştırırken bol bol hava attı.
C) Bir yandan elini kâğıdın üzerinde dolaştırıyor, bir yandan da okuyordu.
D) Oyun oynayacağım diye bir yumak ipi dolaştırmış bizim kız.

6. Küçük, kahverengi gözleri vardı. Ağzı da minnacıktı.
I
İnsan, eline almaya kıyamıyordu O kadar küçük olma-
II
sına rağmen ağladığında o kadar kuvvetli sesi nasıl
III
çıkartıyordu, insan anlayamıyordu.
IV
Bu metindeki numaralanmış kelimelerden hangisi mecaz anlamda kullanılmıştır?
- A) I. B) II. C) III. D) IV.

7. Aslında kitap seçimi de dost seçimi gibi olmalıdır. Eleğimizin deliklerini küçük tutmak her zaman bizim faydamızdır. Ölçütlerimizi önceden belirlemeliyiz. Nasıl ki gönül kapımızdan herkes dost olarak giremiyorsa zihin kapımızdan da her kitap elini kolunu sallaya sallaya girmemeli.
Bu metindeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Kitaplarımızı dostlarımızın tavsiyesiyle seçmek
B) Kitap seçimini titizlikle yapmak
C) Kitaplarımızı da bir dost gibi görmek
D) Doğru kitabı belirlemede bilimsel yöntemler kullanmak

8. Deyimler ifadeyi zengin ve etkileyici kılmak amacıyla bir kavramı veya durumu karşılayan kalıplaşmış söz gruplarıdır. Örneğin göz açmamak, başka bir iş yap-
I
masına vakit veya imkân vermemek; göz kesilmek,
II
bütün dikkati ile bakmak; gözünü karartmak, bir işe
III
atılırken hiçbir şeyden çekinmemek; göz dikmek bir
IV
şeyi ele geçirme isteğine kapılmak anlamlarında kullanılır.

Bu metindeki numaralanmış deyimlerden hangisinin anlamı yanlış açıklanmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

9. Aşağıdaki dizelerin hangisinde karşıt anlamlı kelimeler bir arada kullanılmıştır?
- A) Çocuk bir neşe kaynağıdır yuvada inan!
En tatlı nağmeler gibidir soluğu sesi
B) Üşür yalnız yürekler hayatın ortasında
Isınır usul usul sevginin kucağında
C) Birdenbire uyanır bir ana uykusundan
Sapsarı bir korkuyla bakakalır nefessiz
D) Gece, karanlık gece, huzursuz bir bekleyiş
Bırakırken yerini umutsuz geleceğe

10. I. Bisikleti ile çiçekleri ezdi.
Usulsüzlük yaparak yasaları çiğnedi.
II. Emek vermeden kazandığı için parasını sağa sola saçıyordu.
Mallarını, ailesine kalmasın diye dağıttı.
III. Hiç olmazsa bir menemen yapsaydınız. Gelirken bari pizza alsaydınız.
IV. Bütün tanıdıklar piknik alanındaydı.
Yeni sınıfında bildik yüzleri görünce mutlu oldu.
Numaralanmış cümlelerin hangisindeki altı çizili kelimeler yakın anlamlı değildir?
- A) I. B) II. C) III. D) IV.

1 ve 2. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Bir adamın koyun sürüsü varmış. Sürüyü otlatmak için her gün dağ bayır dolaşmaktan bıkmış, usanmış. Gidip gelirken önünden geçtiği denizin sakinliği ilgisini çekmiş. “Ben en iyisi deniz üstünde ticaret yapayım.” demiş. Satmış koyunlarını, köyünde bolca yetişen fasulyeleri çuvallayıp atlamış bir gemiye yola çıkmış. Birinci gün her şey yolunda gitmiş. Ama ikinci gün bir fırtına patlamasın mı? O sessiz durgun deniz, canavar kesilmiş bir anda. Koca koca dalgalar, gemiyi fındık kabuğu gibi sallamaya başlamış. Adamcağız bakmış olacak gibi değil, fasulye çuvallarını bırakıp atlamış denize, bir tah-taya tutunup, canını zor kurtarmış. Dönmüş köyüne, yine eski işini yapmaya başlamış. Bir gün yine sürüsüyle giderken, bir delikanlının hayran hayran denize baktığını görünce koşmuş ona “Sakın ha” demiş. “Aldanma denizin böyle sessiz sakin durduğuna... Ne canavardır o, sen bilmezsin. Delikanlı gülmüş, “Neresi canavar canım, siz de amma abartıyorsunuz. Uslu uslu duruyor işte!” demiş. Adam başını sallamış. “Ah, ah” demiş, “...”

1. Bu metinde geçen kelimelerle ilgili,

- I. Koyun kelimesi gerçek anlamlıdır.
- II. Deniz kelimesinin eş anlamlısı “derya”dır.
- III. Eski kelimesinin zıt anlamlısı “yeni”dir.
- IV. İş kelimesi eş sesli bir kelimedir.

yargılarından hangisi söylenemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

2. Altı çizili cümlelerde kullanılan söz sanatı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendik.
B) Ağlarım hatıra geldikçe gülüştüklerimiz.
C) Bulutlar gözyaşı döktü senin ardından.
D) Mor menekşe boğun eğdi, gül kızardı hicabından.

3. • Birinci ve üçüncü dizeler ile ikinci ve dördüncü dizelerin sonunda ses benzerliği vardır.

- Bütün dizelerin hece sayıları eşittir.
- İki varlıktan özellik olarak zayıf olan üstün olana benzetilerek anlatılmıştır.

Aşağıdaki dördlüklerden hangisi bu özelliklerin tümünü içerir?

A) Sen bizim dağları bilmezsin gülüm,
Hele boz dumanlar çekilsin de gör.
Her haftası bayram, her günü düğün,
Hele yaylalara çıkılsın da gör.

B) Gene sahilleri hüzün sardı,
Udun inlerdi sesin dinlense
Bu derinlerden alınmış nefese,
Sahil ağlardı, civar ağlardı.

C) Bir sarsıntı... Uyandım uzun süre uykudan,
Geçiyordu araba yola benzer bir sudan.
Karşıda hisar gibi Niğde yükseliyordu,
Sağ taraftan çingirak sesleri geliyordu.

D) Başka sanat bilmeyiz, karşımızda dururken
Yazılmamış bir destan gibi Anadolu'muz.
Arkadaş, biz bu yolda türküler tuttururken
Sana uğurlar olsun... Ayrılıyor yolumuz.

4. Düşünüyordu ağaç derin derin
Magmaya uzanmış kökleri düşünmekten
Sonra dedi ki birden
Düşünürken yeniden doğdum ben

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi yoktur?

- A) Benzetme B) Kişileştirme
C) Abartma D) Konuşturma

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim açıklamasıyla verilmemiştir?

- A) İçinden çıkılması güç bir durum içindeyiz, iyice batağa saplandık.
B) Artık yüzüm kalmadı, ondan o kadar çok şey istedim ki ona başka bir ricada bulunamam.
C) O yemyeşil cennet bahçesine gökdelen diktiklerini duyunca yüreğim parçalandı.
D) Bitmek üzere olan işimizi bozdu, yine pişmiş aşa su kattı.

6. "Bilmek" kelimesi aşağıdakilerin hangisinde "tanımak, hatırlamak" anlamında kullanılmıştır?

- A) Ben İlk Çağ insanların nasıl yaşadığını biliyorum.
B) Şimdi bildim, eski mahallemizdeki manavın çırağıydı o çocuk.
C) Beni şaşırttı gerçekten, ben o adamı güvenilirmez bilirdim.
D) Yasin, ülkemizin siyasi tarihini iyi bilir; bunları ona sormak lazım.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili kelimesin karşı anlamlısı ayrıç içinde yanlış verilmiştir?

- A) İş yerinden ayrılmadan iki gün evvel bana bir veda yemeği düzenlediler. (sonra)
B) Şairin, hayata diğer sanatçılardan farklı bir bakış açısı vardı. (aynı)
C) Bir iş yaparken zorlanmayan insanlar o işi iyi öğrenemez. (zorlanan)
D) Bizim hakkımızda alenen bir karalama kampanyası yürütüyor. (gizlice)

8. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili kelimenin cümlede kazandığı anlam ayrıç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Türk ordusunun taarruzu karşısında Yunanlar çözül-müş, geri çekilmeye başlamıştı. (Dağılmak)
B) O kadar kar yağmasına rağmen tüm köy yolları açıktı. (Görevlisi olmayan, boş)
C) Okul bitince öğrenci evimdeki eşyalarımı dağıtıp ailemin yanına taşınmıştım. (Herhangi bir şeyi ayrı ayrı kimselere vermek)
D) Sevginin gücü, her zorluğu yenmemizde yardımcı olur. (Büyük etkinliği ve önemi olan nitelik)

9. Aşağıdaki dizelerin hangisinde altı çizili kelime sesteş değildir?

- A) Eğlenecek yer bulaman
Gönlümdeki köşk olmasa
B) Açtım, yorgundum ama uykum yoktu
Güneşler hâlâ sağımda solumda
C) Eski düşleri taşır mı yeniden
Koca karınlı kuşlar gibi
D) Dün bir şal gibi dolandı boynuma
Bozkır ortasında renkler kuşağı

1.

1. BENZETME		2. ABARTMA
Ana bu türküler, köy türküleri Ana sütü gibi candan Ana sütü gibi temiz	A	Dağ başını duman almış. Gümüş dere durmaz akar.
Erciş sapağında, Van Gölü mavi bir çarşaf gibi örünme serildi	B	Bir gün doludizgin boşanan atlarımızla Yerden yedi kat Arş'a kanatlandık o hızla.

3. KİŞİLEŞTİRME		4. KONUŞTURMA
Benim adım dertli Emrah Gönlüm düştü bir güzele	A	Küçük bir çeşmeyim yurdumun unutulmuş dağında.
Bir yağmur başlar ya inceden ince Bak o zaman topraktaki sevince	B	Akıl ersin, ermesin sevdama Senden yanayım, dedi yeşeren dal, senden yana.

Söz sanatlarıyla ilgili verilen örneklerden hangileri yanlıştır?

A)

1	B
4	A

B)

2	B
3	B

C)

1	A
4	B

D)

2	A
3	A

2. Bazı meseleler bizim toplumumuzda yanlış anlaşılıyor. Sanatçı, elbette eserleriyle toplumun üzerinde olmalı ve toplumun seviyesini yükseltmeye çalışmalı. Ama unutulmamalı ki sanatçıyla toplumun kesişim kümesi ne kadar genişse sanat o kadar yükseğe çıkar. Oysa bizim sanatçılarımızın eserleri toplumun yaşayışından uzağa düşüyor.

Bu metinde geçen "kesişim kümesi" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Birbiriyle çatışan durumlar
- B) Kültürel unsurların ortaklığı
- C) Aynı türde yazılan eserler
- D) Birbiriyle benzer amaçlar

3. I. Ne doğrarsan aşına, o çıkar kaşığına.
II. Çanakta balın olsun, Yemen'den arı gelir.
III. Rüzgâr eken fırtına biçer.
IV. Toprağı işleyen, ekmeği dişler.

Numaralanmış atasözlerinden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve III.
- B) I ve IV.
- C) II ve III.
- D) II ve IV.

4. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde kişileştirme sanatı yapılmamıştır?**

- A) Ne söylemez, akan suların dili,
Sessizlik içinde çağlama gurbet
- B) Dağı tanıyan, nasıl tanımaz çukuru?
Mademki yükselişi var, iniş olmaz olur mu?
- C) Yeryüzü, gökyüzü helalleşirler,
Nur, kaçtığı yerden toprağa gelir.
- D) Mevsim niçin ölgün, bahçelere sor!
Sor; çukuru nerde, serçelere sor!

5. İşte şu gördüğüm rüzgâr
Başka denizlerin de rüzgârı
Bağırsam duyar mı sesimi
Karşı kıyıdaki çocuklar

Aşağıdaki kelimelerden hangisinin bu dizelerde eş veya yakın anlamlısı yoktur?

- A) İşitmek
- B) Yağmur
- C) Derya
- D) Bakmak

6. Titrek mumlar yanınca bu bir asırlık ağaç,
Mehtap da orman gibi gizli yollarla doldu.
Dedi: Yastığa dayan, o cam gözlerini aç,
Seyret çizgilerimde, neler geçti, ne oldu!

Bu dizelerde yapılan söz sanatları aşağıdakilerden hangileridir?

- A) Benzetme – Konuşurma
B) Abartma – Benzetme
C) Kişileştirme – Abartma
D) Konuşurma – Abartma

7. Yıldızlar gibiydi bakışların
Hep ışıltılı bir o kadar uzaktı.

Bu dizelerde bulunan söz sanatının özdeşi aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Pencereye konan küçük kırlangıç dedi ki adama:
“Pencereyi aç ve beni içeri al.”
B) Rüzgâr eser dallarımız atışır
Yas ile sevincim yıkışır dağlar.
C) Yüce dağ başında yağın kar idim
Yağdı yağmur, güneş vurdu eridim.
D) Kahraman askerlerin ayak sesleriyle
Yer gök inledi durmadan

8. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili kelimelerden hangisi anlamca farklıdır?

- A) Ailemizin çetrefilli sorunlarıyla nedense hep ben ilgilenirdim.
B) Hayatım boyunca hiçbir zaman çatallı işlere girişmedim.
C) Kafamdaki dağınık fikirler yüzünden uyku uyuyamıyordum.
D) Başiboş insanlar her zaman toplum için bir tehlikedir.

9. I. Yük götüren kamyonlar tek tek kontrol edildi.
II. Evden ayrılırken bütün yüküm bir yatak, bir masa ve sandalyeydi.
III. Müdür olunca yükü artmış, eve geç gelir olmuştu.

Aşağıdakilerden hangisi “yük” kelimesinin numaralanmış cümlelerde kazandığı anlamlardan biri değildir?

- A) Araba, hayvan vb.nin taşıdığı şeylerin hepsi
B) Eşya
C) Bir şeyin ağırlığı
D) Birinin, üzerine almak zorunda kaldığı ağır görev

10. (I) Kitabın başlığı dikkat çekiciydi. (II) Fantastik türde yazılan kitabı elime alınca bir solukta okuyuverdim. (III) Toprak Ana'nın “Toprak berekettir, toprağını kaybeden hayatını kaybeder.” sözü, kitabın bu da kulağınıza küpe olsun hediyesi. (IV) Kitap âdeta ayrıntılı bir doğayı kullanma kılavuzu.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerdeki söz sanatları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede kişileştirmeden yararlanılmıştır.
B) II. cümlede abartma vardır.
C) III. cümlede konuşurma söz konusudur.
D) IV. cümlede benzetme yapılmıştır.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili kelimesin sesteşi yoktur?

- A) Amerika kıtasında farklı kültürler yaşıyor.
B) Küçük bir karâ parçasında yoğun bir nüfus yaşıyor.
C) Yağmurdan ıslanan yaş minderler kurumamıştı.
D) Kalıcı bir çözüm yolu arıyoruz biz de.

1 ve 2. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

(●) Akşam eve gelince televizyonun karşısına yerleşip şöyle güzel bir film izlemek isteriz. (■) Film başlar ve hareket, gerilim, kahramanın zekâsını kullanarak meseleleri çözmesiyle film biter. (▲) Tabii ki başrol oyuncusu filmi tek başına çekmemiştir ve biz görmeyiz ama oyuncuların arkasında çalışan onlarca insan vardır. (◆) İzlediğimiz sahnelerin çekimi için set ortamlarını ayarlayanlardan tutun da dekor bulmak için koca şehri gezenlere kadar kimlerin kimlerin emeği vardır o filmlerde. (●) Bir de yönetmen vardır ki tüm çekim yükü onun omuzlarındadır.

1. “yerleşmek” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde metindeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Tahtaları bağlayan vidayı yerine yerleşene kadar iyice sıktı.
- B) Kızı mühendis olmuş, oğlu da ilçedeki bankaya yerleşmişti.
- C) Kendisine ayrılan yere iyice yerleştikten sonra konuşma izni istedi.
- D) Eşitlik anlayışının yerleşmesi asırları aşan bir mücadeleydi.

2. Şekillerle belirtilmiş cümlelerle ilgili hangisi yanlıştır?

- A) ● cümlesinde birden fazla terim anlamlı sözcük kullanılmıştır.
- B) ■ cümlesinde mecaz anlamlı sözcük kullanılmıştır.
- C) ■ ve ▲ cümlelerinde terim anlamlı sözcük kullanılmıştır.
- D) ◆ cümlesindeki gerçek anlamında kullanılmayan kelimeler vardır.

3. İnsanlar hayat mücadelesinde hep bir adım öne çıkmak, daha başarılı olmak ister. Bunu yapabilmek için fikirlere ihtiyacı vardır. Ama bazıları fotokopi fikirlerle bir yere geleceğini düşünüyorsa çok yanılıyor.

Altı çizili sözün bu metne kattığı anlam aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A) Bu romanında da özgün ifadeler kullanmış.
- B) Bilim, farklı görüşler sayesinde ilerler.
- C) Taklit düşünceler gelişmenin önünde engeldir.
- D) Teknolojik buluşlar, insanın hayatını olumsuz etkiler.

4. “Çırpınmak” kelimesi aşağıdakilerin hangisinde gerçek anlamının dışında kullanılmıştır?

- A) Yüzme bilmeyen adam denizde çırpınıyordu.
- B) Amcamın oltasının ucunda bir balık çırpınıyordu.
- C) Kadın, çocuklarının geleceği için çırpınıyordu.
- D) Dalgalar vurdukça limandaki gemiler çırpınıyordu.

5. Aşağıdaki altı çizili kelimelerden hangisi diğerleriyle yakın anlamlı değildir?

- A) Bir araba yandaki yoldan aniden önüme çıktı.
- B) Gişedeki memur benim işlemlerimi hemen yaptı.
- C) Artık bir mesajı dünyanın öbür ucuna anında yollayabiliyoruz.
- D) Etrafı çabucak toplayalım, birazdan misafirler gelir.

6. Aşağıdaki altı çizili kelimelerden hangisi anlamca farklıdır?

- A) Kesinlikle para konusunda konuşmak istemiyor.
- B) Seninle yarınki gösteriye tabii ki gelirim.
- C) İki yaşında da olsalar çocuklara asla yalan söylemeyin.
- D) Sanırım ikisi de bu tartışmadan sonra birbirine küsmüş.

7. Aşağıdaki cümlelerde geçen bazı sözcüklerin sözlük anlamı verilmiştir. Ancak birinde yanlışlık yapılmıştır.

CÜMLELER
• İsteddiğimiz evi almamıza <u>el</u> ne karıştır!
• Bu kurumun katı ve <u>disiplinli</u> bir müdürü var.
• Hedefine ulaşmak için farklı bir <u>yol</u> denemelisin.
• Yeniliklere <u>açık</u> , kendini geliştirmeyi başaran birisiydi.

SÖZLÜK ANLAMI
• Yakınların dışında kalan kimse, yabancı.
• Düşünce ve davranışlarında belli ilkelere sıkı sıkıya bağlı olan.
• Bir amaca ulaşmak için başvurulması gereken çare, yöntem.
• Gizliliği olmayan, olduğu gibi görünen.

Buna göre aşağıdaki sözcüklerden hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?

A) el

B) katı

C) yol

D) açık

8. Sanatçılık zorlu bir yoldan geçmeyi gerektiriyor. Bir dağın zirvesine çıplak elle tırmanmak gibi. O yolda edindiğiniz yaralar, bereler, kesikler, çizikler sizi daha da ileriye götürüyor. Yeni nesil sanatçılarımız ise zirveye asansörle ulaşmak peşinde.

Bu metinde geçen "asansörle ulaşmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teknolojinin olanaklarından yararlanarak başarılı olmak
B) Eserlerinde yapmacık bir üslup kullanmak
C) Kısa sürede zahmetsiz bir başarı elde etmek
D) Çağın değerlerini dikkate alarak yazmak

10. I. Parkta oyun oynarken düşüp parmağını kırmış.
II. Akşam yemeği için annemle birlikte fasulye kırıyoruz.
III. Sinirlenince telefonunu kırmaya başladı.
IV. Onun bu konuda seni kıracağını düşünüyorum.

Aşağıdakilerden hangisi "kırmak" sözcüğünün bu cümlelerdeki anlamlarından biri değildir?

- A) Yok etmek
B) İri parçalara ayırmak
C) Sert şeyleri vurarak veya ezerek parçalamak
D) Dileğini kabul etmeyerek gücendirmek, incitmek

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kelimelerin tamamı gerçek anlamlıdır?

- A) Mor çiçekli elbisesini annesi ona yeni almıştı.
B) Köklü bir ailenin kızı olan Merve akıllıydı da.
C) Sıkıntıdan kendini yiyip bitirdi bütün gün.
D) Düşmanı püskürten askerlerimiz başarılı olmuştu.

11. • Baltayla kestiği odunları üst üste yığıyordu.
• Çardağa bağladığımız örtü rüzgârı biraz kesti.
• Dikenli tele takılınca teller bacağını kesmiş.
• Çok uzun olmuş, bu yazıyı biraz kesmelisin.
"Kesmek" kelimesi bu cümlelerde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

